

General Doctor Docent ȘTEFAN ANTONESCU Membru Emerit al Academiei de Științe Medicale

Societatea Română de Dermatologie se desparte cu tristețe de cel ce a fost General Doctor Docent Ștefan Antonescu, trecut în neființă în ianuarie 2009. Născut la 25 martie 1925, în comuna Gura Sărății, județul Buzău, Ștefan Antonescu a avut un destin profesional și științific exemplar. A absolvit în anul 1949 Facultatea de Medicină Generală din București, obținând diploma de merit la examenul de stat. A urmat apoi o intensă activitate de pregătire medicală post-universitară prin cursul de laborator clinic organizat la Institutul „Dr. Ion Cantacuzino” (1949–1950), cursul de radiobiologie cu aplicații în medicină la Institutul de Perfecționare a Medicilor din Moscova (1958), stagiul în clinica și laboratoarele de histochimie și micologie ale Facultății de Medicină din München, sub conducerea prof. Otto Braun Falco - președintele Comitetului Internațional de Dermatologie (1967-1968), seminarul OMS „Bolile cu transmisie sexuală” (1979) la Institutul „Alfred Fournier” din Paris. În plan profesional parcurge strălucit etapele ierarhiei medicale ocupând succesiv și prin concurs posturile de extern și intern, apoi medic secundar, specialist și primar (atestat ca medic primar gr. I în 1976) la Clinica de dermatologie a Spitalului Militar Central, condusă de acad. Scarlat Longhin al

cărui principal colaborator a fost și căruia i-a urmat la conducerea Clinicii de Dermatologie ca șef de secție, până în anul 1990. Pe linie de învățământ medical în perioada 1952–1968, sub conducerea acad. Scarlat Longhin, a funcționat ca asistent universitar și apoi ca șef de lucrări la Clinica dermatologică de învățământ post-universitar. Invitat la Facultatea de Medicină din Geneva, a conferențiat, în 1976, pe tema „Dermatita herpetiformă și pemfigoidul bulos”. În 1974, avea să fie avansat la gradul militar de

general-maior. Valoroasa activitate științifică va fi recunoscută prin acordarea titlului de doctor în științe medicale în 1963, doctor docent în 1974 și membru emerit al Academiei de Științe Medicale din România în 1992. A fost membru în comisiile de specialitate, în comisii de concurs și atestare ale Academiei de Științe Medicale și Ministerului Sănătății.

Valoroasa activitate științifică și de cercetare este reflectată în cele șapte cărți și monografii, peste 300 articole și comunicări în țară și 33 lucrări publicate peste hotare. Printre contribuțiile sale originale pe teme dermatologice se numără: histotopia enzimelor hidrolitice și metabolismului energetic în epidermul uman, endoenzimele metabolismului energetic al celulei candidiene, ultrastructura celulei candidiene;

ultrastructura unor dermatoze (angiokeratoza Fabry, amiloidoza cutanată, hemangiopericitomul, mastocitozele cutanate, leucodermiile secundare, limfomul epidermotrop Goodman, dermatozele buloase majore); suprafața celulei Sézary circulante în microscopia electronică cu baleaj; marcarea celulei candidiene cu P32 și S33; dinamica radioactivității septicemiei candidiene, cu agentul micotic radiomarcant; studiul histologic histochimic al determinărilor viscerale din septicemia candidiană; evoluția sifilisului experimental sub influența penicilinei în doze subcurative și a spectinomisinei. A făcut studii clinice și morfologice prioritare în țara noastră privind pemfigoidul bulos și dermatita herpetiformă Dühring, sindromul nevilor displazici, pseudo-limfoamele cutanate, eritemele pelagroide, elastozele dermice, eritemul migrator boreliozic. Dr. Doc. Ștefan Antonescu a descris pentru prima oară în România două din cele 16 cazuri de histoplasmoză cutanată primitivă raportate pe plan mondial și tot la fel, unele dermatoze rare precum: sindromul Netherton, elastomul perforant Lutz-Miescher, sindromul REM, papuloza limfomatoidă, sindromul Sweet, sindromul Rothmann-Makai, maladia Kimura etc. Împreună cu Prof. Dr. Scarlat Longhin a descris o entitate clinică nouă: tumora granulomatoasă a limbii. Pe baza unor experimentări riguroase a adus contribuții substanțiale la introducerea, în practica dermatologică din România, a unor metode terapeutice noi: fotochimioterapia PUVA, retinoizii în dermatozele keratozice, psoriazis și mycosisul fungoid,

metronidazolul în tratamentul rozaceei, tratamentul gonoreei cu antibiotice în doză unică. Tot el a prezentat specialiștilor români conceptul OMS privind bolile transmisibile sexual.

Recunoașterea activității științifice a omului de știință dr. doc. Ștefan Antonescu a fost materializată în alegerea ca membru a numeroase societăți savante: Societatea Franceză de Dermatologie, Societatea Germană de Dermatologie, Asociația Dermatologilor de limbă franceză (ales vicepreședinte al ei între 1974–1978), Academia europeană de dermatologie și venerologie ș.a. A fost primul deținător al Premiului internațional „Alfred Marchionini”, decernat cu ocazia Congresului Mondial de Dermatologie ce a avut loc la München (1967) ceea ce i-a permis efectuarea stagiului prelungit la Clinica profesorului Otto Braun Falco.

S-a implicat activ în viața Societății Române de Dermatologie fiindu-i recunoscute eforturile depuse prin decernarea diplomei de „Membru de onoare al SRD”. A fost ales de către colegii dermatologi în structurile de conducere ale societății funcționând și ca vicepreședinte al SRD (1984-1998) și ca redactor responsabil al revistei „Dermato-venerologia”. Un om de o modestie proverbială, care lasă drept exemplu contemporanilor și posterității realizări științifice deosebite, una dintre personalitățile remarcabile ale școlii medicale românești.

Comitetul de conducere al Societății Române de Dermatologie

General Doctor Docent ȘTEFAN ANTONESCU

În luna ianuarie 2009, Dermatologia Românească a suferit o pierdere de neînlocuit prin trecerea în alte dimensiuni a uneia dintre figurile sale cele mai luminoase, General Doctor Docent Ștefan Antonescu.

Născut într-o familie moldovenească cu mare prețuire pentru știința de carte, în ciuda tuturor lipsurilor și cu multe sacrificii, tânărul Ștefan a fost îndrumat spre a urma școlile cele înalte ale medicinei militare, pe care le-a absolvit magna cum laude. Tânărul ofițer medic Ștefan Antonescu după un stagiu de medic de unitate la Lipova a fost cucerit de specialitatea de dermatologie aflată în acel moment în plină dezvoltare grație eforturilor unei pleiade de cercetători de excepție precum Academician Nicolau, Profesor Cantacuzino, Profesor N. Gh. Dumitriu, Profesor Scarlat Longhin și mulți alții.

Formația solidă de dermatolog dublată de o inteligență care depășea cu mult media, deschiderea spre tot ceea ce era nou în știința medicală și mai ales pentru specialitatea dermatologică precum și forța de muncă și spiritul de sacrificiu ieșite din comun pentru medicină și binele pacienților l-au recomandat pe doctorul Ștefan Antonescu pentru a beneficia de burse de pregătire în Franța și Germania prilej cu care s-a făcut remarcat pentru cunoștințele sale medicale deosebite și a fost consacrat și recunoscut de principalele școli dermatologice europene, franceză și germană, ca un dermatolog de excepție.

Studiile și cercetările sale care au permis diferențierea dermatitei herpetiforme Duhring de pemfigoidul Brocq, studiile privind patomorfoza sifilisului sau biologia și imunitatea în candidoze sunt doar câteva dintre cele care îl definesc. La acestea se adaugă studiile pilot privind aplicarea în terapia psoriazisului, acneei și a tulburărilor de keratinizare a retinoizilor aromatici și arotinoizilor. Aflat permanent în avangarda aplicării în clinica dermatologică celor mai noi

produse terapeutice dermatologice a testat și experimentat clinic, pentru cele mai mari firme producătoare de medicamente, multe dintre medicamentele dermatologice din perioada anilor 1970–1990.

Spiritul de cercetător deschis spre nou i-a permis să doteze Secția de Dermatologie din Spitalul Militar Central din București cu primul dispozitiv de fotochimioterapie PUVA și cu primele lasere de uz dermatologic. Aplicarea studiului prin microscopie electronică a unor dermatoze precum mastocitozele cutanate și mai ales rezultatele din studiul bolii Woringer-Kolop, publicate la Congresul Mondial de Dermatologie de la Berlin-West în anul 1987 i-au adus o binemeritată reconfirmare a recunoașterii internaționale.

Calitățile de medic și cercetător ale Generalului Doctor Docent Ștefan Antonescu au fost dublate de vocația de dascăl și de talentul didactic de excepție așa după cum a demonstrat cu prilejul fiecărei prezentări de comunicări științifice la conferințele și congresele de dermatologie din țară și din străinătate, precum și de școala de dermatologie pe care a creat-o în Spitalul Militar Central din București.

Trecerea în neființă a Generalului Doctor Docent Ștefan Antonescu lasă un gol imens în spațiul dermatologiei românești și un munte de regrete pentru ceea ce ar mai fi putut face dacă legile implacabile ale destinului i-ar fi permis.

Stima, prețuirea și recunoștința urmașilor, a celor care au avut șansa să îl cunoască pe omul, profesorul, cercetătorul, medicul și ofițerul de excepție care a fost Generalul Doctor Docent Ștefan Antonescu vor fi veșnice.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Prof. Dr. IOAN NEDELCU

În amintirea unui coleg și prieten

Nu este deloc ușor să „creionezi” portretul complet al unui personaj, mai ales când acesta ți-a fost nu numai coleg de specialitate dar și un foarte bun prieten. Este și cazul regretatului general medic Ștefan Antonescu pe care am avut ocazia să-l cunosc încă de la începutul activității noastre profesionale eu ținând cu „obstinație” să efectuez mai multe stagii de internat în Serviciul de Dermatologie al Spitalului Militar Central condus de maestrul nostru comun, generalul și profesorul Scarlat Longhin.

Tandemul cu doctorul Ștefan Antonescu a continuat și mai târziu, încă mulți ani, acesta fiind încadrat cu jumătate de normă în Clinica de Dermatologie a U.M.F. „Carol Davila”. S-au adâncit astfel legăturile dintre noi, transformându-se din legături colegiale, în prietenești și apoi depășind cadrul de spital devenind legături

familiale, exprimate prin întâlniri regulate împreună cu alte familii în afara orarului, la fiecare sfârșit de săptămână și cu ocazia diverselor sărbători.

În aceste condiții era firesc să-l cunosc și mai îndeaproape pe Ștefan care se comporta ca un adevărat „pater familiae” având grijă ca toate lucrurile să decurgă conform planificării.

În intimitatea acestor întâlniri era foarte jovial, totdeauna în bună dispoziție, istorisind întâmplări cu haz și expansiv dar totodată moderat.

Fără tăgadă sunt suficiente și justificate motive pentru ca toți cei care l-au cunoscut și mai ales, i-au fost apropiați, să-i regrete dispariția și sunt foarte siguri că nu-l vor uita.

Prof. Dr. ALEXANDRU DIMITRESCU